

ΠΕΔΙΟ ΔΡΑΣΗΣ ΚΟΔΡΑ 2013 ACTION FIELD KODRA 2013

**ΤΕΙΧΗ
WALLS**

Πλωτά Τείχνη

*Όλοι οι καλλιτέχνες είμαστε παλαβοί...
Καλλιτέχνης δεν γίνεσαι επειδή έβγαλεις κάποια
οchoλή, αλλά επειδή κάτι σε καίει.*

Κωνσταντίνος Γιάνναρης, σκηνοθέτης κινηματογράφου «*Man at Sea*». Πηγή: <http://www.lifo.gr/mag/features/3677>

Η ανθρώπινη φύση χαρακτηρίζεται και από μια μορφή «ερημίας». Συχνά αισθανόμαστε την ανάγκη να την καλύπτουμε με διάφορους τρόπους. Αυτό, αφενός το υπαγορεύει η πίεση της κοινωνίας πάνω στο άτομο, αφετέρου το προσωπικό βάρος που έχει ο καθένας. Το κομμάτι της μελαγχολίας που είναι συνήθως καλά κρυμμένο μέσα μας, αποτελεί για τους καλλιτέχνες το πιο πρόσφορο πεδίο δημιουργικής ενασχόλησης.

Στην περίπτωση του ποιήματος του Καβάφη «Τείχνη», η ιδιότητα του καλλιτέχνη φαίνεται να είναι αυτή που απαιτεί το διαχωρισμό του από τη μάζα. Από τη θέση αυτή εκκινεί την παρατήρησή του και υπερβαίνει τα στερεότυπα, εγείροντας «Τείχνη» με εκείνη τη γνωστή βαβαφική αμφισημία: τείχνη προστασίας, αλληλά και τείχνη αποκλεισμού.

Τα «Τείχνη» αυτού του τύπου λειτουργούν ως φίλτρα της πραγματικότητας και έτσι μέσω μιας ιδιόρρυθμης όσμωσης που προκαλείται στον εντός και εκτός των *τειχών* ενδιάμεσο ζωτικό χώρο, είναι δυνατόν να προκύψει εκείνη η μορφή ισορροπίας, που είναι απαραίτητη για να παραμείνει ο καλλιτέχνης λειτουργικός. Το ιδιαίτερο της φύσης του καλλιτέχνη είναι αναμφίβολα το στοιχείο που τον διαφοροποιεί στον κοινωνικό του περίγυρο. Πέραν της ομοιοσημείων αυτής παραδοχής, είναι εύληπτες κάποιες διερωτήσεις: τι μπορεί να σημαίνει σε περιόδους κοινωνικών ταραχών η θωράκιση του καλλιτέχνη; πόσο έχει νόημα η αναζήτηση καταφυγίου από μέρους του, όταν φαίνεται να μην είναι ορατή καμία σαφής πρόταση ηθικής αντίστασης; πόσο εντός ή εκτός «τειχών» μπορεί να υπάρχει και να δρα ο καλλιτέχνης, όταν οι κοινωνικές δομές καταρρέουν και είναι απροσδιόριστο και τελείως αδιαμόρφωτο το καινούριο; πόσο η ιδιοσυγκρασία του πολίτη είναι το ίδιο ευάλωτη με αυτήν του καλλιτέχνη σε μια καπιταλιστική συνθήκη που προκάλεσε απελπισία και ανασφάλεια; να είναι τάχα η ώρα που τα «τείχνη» οφείλουν να γίνουν πλωτά, έτσι ώστε μέσα στη ρευστότητα να είναι πιο δυνατή η προσέγγιση και η εγγύτητα;

Είμαστε αναμφίβολα σε μια οριακή ιστορική στιγμή, όπου το υποκείμενο «καλλιτέχνης» και το υποκείμενο «πολίτης» λόγω της πίεσης και του αδιεξόδου έχουν διευρυμένες αντένες καθώς και αναζητήσεις σε στάσεις και προτάσεις που θα μιλήσουν με αμεσότητα για τη νέα φύση των πραγμάτων. Οι πολίτες ίσως μπορέσουν να ακολουθήσουν τους «παλαβούς» καλλιτέχνες γιατί τώρα μπορούν να ανιληφθούν καλύτερα τη γνησιότητα της ανησυχίας τους, επιβεβαιώνοντας τη ρήση του Καμύ: «η δημιουργία είναι το μόνο που εξασφαλίζει δυο ζωές».

Η κατάργηση του φόβου, η έρευνα και η κατανόηση του τρόπου αντίληψης καθώς και οι κοινές συνιστώσες για μια διευρυμένη αισθητική αντίσταση, αποτελούν στόχους του εγχειρήματος.

Βασίλης Ζωγράφος
Εικαστικός/Επιμελητής

Πάνος Κομπής

Πειθήνιο ον, βίντεο προβολή, 100 x 70 εκ., φούλα, 2012

Μια ποιητική αναφορά στην ατελείωτη διαδικασία οχύρωσης - άμυνας στην οποία βρίσκεται το υποκείμενο σήμερα και στην μετάλλαξη του σε κινητό υβρίδιο - οχυρό. Ένα σώμα, μια άμορφη μάζα που μέσα σε πλθασιο εξαναγκασμού μετατρέπεται σε πολεμιστή - παρατηρητή κατά το πρότυπο του πειθήνιου σώματος του Foucault.

Μια δυστοπική έγκλειστη μορφή ως έκφραση του εξουσιαστικού χαρακτήρα που ο φόβος φέρει, της υπό περιορισμούς «κατοίκησης» ενός επισφαλούς και ταυτόχρονα δεινού όντος. Ένας κυνηγός και ταυτόχρονα ένα ον σε δεινή θέση κάτω από επιβαλλόμενα όρια, η μη τήρηση των οποίων θα το υποβιβάσουν στην κατηγορία του θηράματος.

Μορφή καταδικασμένη σε μια συνύπαρξη που σε συνθήκες αντιπαλότητας, ανταγωνιστικότητας καθυποτάσσει σαν αήθοιους Αρχών. Δέσμια σε μία ακραία ανταποκρισιμότητα προκειμένου να μην εκπέσει στο κενό. Ο καθένας αποτελεί επόπτη του Άλλου και τελικά καθίσταται επόπτης του εαυτού του.

Panos Kobis

Docile being, video screening, 100 x 70 cm, looped, 2012

A poetic reference to the everlasting process of entrenchment - defense that subjects are undergoing today and to their transformation in a mobile hybrid - fortress. A body, a shapeless mass which turns into a warrior-observer within the context of coercion in accordance with Foucault's model of docile bodies.

A dystopian confined form expressing the element of power enforcement brought about by fear, as well as the limited "occupancy" of a precarious yet incredible being. A hunter and at the same time a being at risk conditioned by the enforced limits, non-compliance to which will turn it into a pray.

A condemned form in a state of co-existence which under opposing and competing circumstances subdues like an old-time Sovereign. Slave to an extreme responsivity in order not to fall apart. Each one of us is the overseer of the Other and eventually of ourselves.

Η ομάδα PER SE: Πάνος Κομπής – Παναγιώτης Βορριάς συμμετέχει στην έκθεση Πλωτά τείχη του Action Field Kodra 2013.

Τείχη, όρια και σύνορα, αρχιτεκτονικά ή ψυχικά, υπαρκτά ή μη είναι εκεί, ορθώνοντας το ανάστημά τους μπροστά μας. Όμως το βλέμμα μας τα διαπερνά. Η θέαση του «οπτικού τοίχου» που προτείνουμε στην οροφή ενός μικρού εσωτερικού υπογείου, μέσω πολλαπλών A4 ασπρόμαυρων εκτυπώσεων, αφορά στην κατανόηση της ύπαρξής τους και κατ' επέκταση στην σύνδεσή τους με μία έννοια γνώσης. Γνωρίζουμε, άρα υπάρχουν. Και όμως εξακολουθούμε να μην τα βλέπουμε. Το βλέμμα ως αμυντικός μηχανισμός διαρρηγνύει και διαλύει τα τείχη, μας προστατεύει από αυτά, αρνείται πεισματικά την ύπαρξή τους. Αλήθεια, θα μπορούσα να υπάρξω δίχως αυτά;